

La tendresse

Met handen als kolenschoppen, enorme onderarmen versierd met getatoeëerde ankers en zeemeerminnen, was meneer de Vries het archetype van de ruwe zeebonk. Bijna alle zeehavens ter wereld had hij bezocht. Hij had er gevochten, gezopen en zijn vleselijke lusten uitgeleefd. Maar dat was allemaal lang geleden. Toen hij definitief aan de wal kwam, kreeg hij een nette baan en ontmoette Miep, die toen ook al op leeftijd was. De vonk sloeg meteen over, vertelde hij me later, zij was het en hij was het voor haar. Ze kwamen bij mij in de praktijk, net toen bij Miep de diagnose reuma was gesteld.

Het bleek helaas een zeer agressieve vorm te zijn. In een paar jaar tijd werd deze extraverte vrouw, die elke ruimte vulde met haar aanwezigheid, gesloopt tot een aan de rolstoel gekluisterd hoopje menselijke ellende. De enige, die het met die zienswijze niet mee eens was, was zij zelf. Haar humeur bleef ongebroken, glazen waren bij haar per definitie halfvol. De behandelend reumatoloog was zeer op haar gesteld en trok het zich haast persoonlijk aan dat hij zo weinig voor haar kon doen. We belden elkaar soms, achteraf gezien ook om elkaar te troosten, leek het wel.

Wat me het meest trof in deze tragedie was de ongelofelijke tederheid waarmee Adri, haar man, haar verzorgde. Die enorme handen zacht en geduldig bezig te zien als hij haar overeind hielp of haar haren kamde, het was alsof hij haar permanent streekte. Ik betrapte me er soms op dat ik langer bleef dan nodig was, alleen maar om daarnaar te kijken.

Helaas bleek deze grote liefde niet bestand tegen de reuma en de bijwerkingen van de medicatie. Miep kreeg een longontsteking en is in de armen van Adri gestorven. Naderhand bezocht ik hem enkele keren en trof hem dan zittend in de stoel aan. Hij deed niets, keek alleen maar wat voor zich uit. Hij had verder kip noch kraai op deze wereld, nou ja een nicht in Schiedam, maar die was ziekelijk. Hij maakte op mij een verweesde indruk en ik moest altijd aan een voltooid leven denken, als ik hem zag.

De goden waren het daar kennelijk mee eens, want ze stuurden een agressieve longkanker op hem af. Hij wilde geen behandeling of controles meer en vertrouwde zich aan mij toe. Toen de benauwdheid problematisch begon te worden keek hij me tijdens een visite aan en zei: "Het is mooi geweest, ik wil naar Miep." Nadat de procedure was doorlopen, trof ik hem op de dag van de euthanasie in bed aan. Of de verzorgende, die op de rand van het bed zat erbij mocht zijn, want hij was erg op haar gesteld. Toen ik de pomp had aangesloten vroeg hij of wij beiden een foto van Miep omhoog wilden houden, als hij weg zou glijden. En met zijn blik gericht op zijn grote liefde voer deze tedere zeebonk in de armen van de dood.

Nadat we onze tranen hadden gedroogd, zeiden de verzorgende en ik, beiden niet gelovig, tegen elkaar dat we voor even vurig hoopten dat het hiernaast bestond.

Stoelendans met twee bouviërs

Lang voor het tijdperk van de huisartsenposten had ik avonddienst. Ik werd gebeld door een overduidelijk stomdronken man. Zijn buurman had hevige pijn op de borst. Verder kon ik weinig zinnige informatie loskrijgen, dus ik vertrok terstond. Aldaar aangekomen trof ik een ontstellende puinzooi aan. De patiënt in kwestie was ook zo zat als een schup, maar bij eerste inschatting was zijn hart er mogelijk niet best aan toe. De twee bouviërs, die met moeite door de buurman in bedwang werden gehouden, waren de enige aanwezigen, op mij na, die niet stachnakel waren.

Ze waren wel erg agressief, dus ik voelde er niets voor hun baasje te gaan onderzoeken waar zij bij waren. Het was heel goed mogelijk dat ze dit als een aanval op hun broodheer zouden opvatten met alle bloederige gevolgen van dien. Ik vroeg de buurman derhalve om de honden in de voortuin te lozen, wat met enige moeite lukte. Zo kon ik eindelijk rustig om mij heen kijken. De rotzooi was onbeschrijflijk. Overal lagen etensresten, hondenpoep en midden in de kamer stond een omgekeerde brommer, waar kennelijk aan werd gesleuteld, gezien de olievlekken eromheen. Uit het dronken gebral van de patiënt viel met enige creativiteit op te maken dat hij mogelijk een hartinfarct had.

Ik belde de meldkamer van de ambulancedienst en vroeg om een ambulance met twee mensen, die niet bang waren voor honden. "Doe maar geen sirene en zwaailicht," zei ik, "want die honden zijn al helemaal over de zeik." De patiënt in kwestie viel inmiddels in een diepe slaap. Ik was nog even bang dat hij er tussenuit zou piepen, maar zijn pols en bloeddruk bleven gelukkig op peil. Na een minuut of tien hoorde ik buiten een luid getoeter. Ik keek uit het raam en zag voor het hek van de voortuin twee ambulancebroeders staan zwaaien. Beide bouviërs waren overduidelijk niet van plan deze ongenode gasten binnen te laten.

Wederom werd de buurman ingeschakeld, nu om de honden weer naar binnen te loodsen. Ze gingen als een gek tekeer en wij drieën maakten ons